

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANČÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

PRÁVNÍ ASPEKTY ZALOŽENÍ A VZNIKU OBCHODNÍCH
SPOLEČNOSTÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

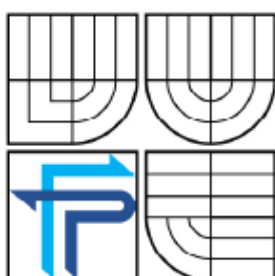
JANA TIHLAŘÍKOVÁ

BRNO 2009

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANČÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

PRÁVNÍ ASPEKTY ZALOŽENÍ A VZNIKU OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

LEGAL ASPECTS OF ESTABLISHMENT AND FOUNDATION OF TRADING COMPANIES

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

JANA TIHLAŘÍKOVÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

Mgr. HELENA MUSILOVÁ

BRNO 2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tihlaříková Jana

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Právní aspekty založení a vzniku obchodních společností

v anglickém jazyce:

Legal Aspects of Establishment and Foundation of Trading Companies

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace (se zaměřením na s.r.o.)
Vlastní návrhy řešení (se zaměřením na s.r.o.)
Závěr
Seznam použité literatury
Seznam použitých zkratk a symbolů
Přílohy

Podle § 60 zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) v platném znění, je tato práce "Školním dílem". Využití této práce se řídí právním režimem autorského zákona. Citace povoluje Fakulta podnikatelská Vysokého učení technického v Brně. Podmínkou externího využití této práce je uzavření "Licenční smlouvy" dle autorského zákona.

Seznam odborné literatury:

DĚDIČ, Jan a KUNEŠOVÁ-SKÁLOVÁ, Jana. Společnost s ručením omezeným: z právního a účetního pohledu. 1999. ISBN 80-7273-000-2.

ELIÁŠ, Karel, a kol. Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé. 5. vyd. 2005. ISBN 80-7179-391-4.

KORÁB, Vojtěch a MIHALISKO, Marek. Založení a řízení společnosti: společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost. 2005. ISBN 80-251-0592-X.

ŠEVČÍK, Daniel. Společnost s ručením omezeným: Vzory podání a listin. Právní úprava po novele. 2001. ISBN 80-7175-099-9.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Helena Musilová

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2008/09.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkanka fakulty

V Brně, dne 25.3.2009

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá obchodními společnostmi, speciálně pak problematikou založení a vzniku obchodních společností, na kterou nahlíží nejen z právního, ale i daňového a účetního hlediska. Kromě základních informací o daném tématu obsahuje také výhody a nevýhody jednotlivých právních forem obchodních společností a cenné poznatky o finanční a časové náročnosti celé problematiky z praxe.

Annotation

This bachelor's thesis deals with trading companies, especially the problems of establishment and foundation of trading companies, which is seen not only from legal but also from tax and accounting aspects. This work contains basic information about this theme, advantages and disadvantages of different legal forms of trading companies and valuable knowledge about the financial and time requirements from working experience.

Klíčová slova

Obchodní společnost, obchodní zákoník, daně, účetnictví, podnikatel.

Keywords

Trading company, commercial code, taxes, accounting, businessman.

Bibliografická citace práce

TIHLAŘÍKOVÁ, Jana. *Právní aspekty založení a vzniku obchodních společností*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. 57 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Helena Musilová.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně na základě uvedené literatury a pod vedením svého vedoucího bakalářské práce. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 28. května 2009

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce Mgr. Heleně Musilové za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

Zároveň děkuji pracovníkům notářských kanceláří v Brně za cenné informace z praxe, které mi ochotně poskytli.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	10
1.1 Možné způsoby vzniku nového podniku	10
1.1.1 Koupě stávajícího podniku	11
1.1.2 Franchising.....	12
1.1.3 Založení nového podniku.....	12
1.1.4 Sdružení podle občanského zákoníku.....	15
1.2 Založení a vznik obchodních společností	15
1.2.1 Základní pojmy	15
1.2.2 Založení společnosti	17
1.2.3 Vznik společnosti.....	18
1.2.4 Srovnání obchodních společností	19
2 ANALÝZA PROBLÉMU A SOUČASNÉ SITUACE.....	25
2.1 Založení společnosti s ručením omezeným	25
2.1.1 Sepsání společenské smlouvy či zakladatelské listiny	27
2.1.2 Prohlášení správce vkladu, vklad základního kapitálu	32
2.1.3 Získání živnostenských oprávnění.....	33
2.1.4 Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku	38
2.2 Vznik společnosti s ručením omezeným	39
2.2.1 Načasování vzniku společnosti s ručením omezeným.....	40
2.2.2 Účtování při vzniku společnosti s ručením omezeným	41
2.3 Registrační povinnosti	44
2.3.1 Povinnosti vůči finančnímu úřadu	44
2.3.2 Povinnosti vůči živnostenskému úřadu.....	45
2.3.3 Povinnosti vůči správě sociálního zabezpečení	46
2.3.4 Povinnosti vůči zdravotním pojišťovnám.....	47
2.3.5 Povinnosti vůči úřadu práce.....	47
2.3.6 Další registrační povinnosti	47

3	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ.....	48
3.1.1	Založení společnosti s ručením omezeným „na klíč“	48
3.1.2	Návrh nového obchodního zákoníku	50
	ZÁVĚR	51
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	53
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	55
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	56
	SEZNAM PŘÍLOH.....	57

ÚVOD

O obchodních společnostech toho bylo napsáno mnoho, avšak samotná problematika založení a vzniku obchodních společností dostatečně popsána není, respektive na ni neexistuje ucelený pohled. Vše je rozčleněno do mnoha různých právních předpisů, které dělají tuto problematiku o to složitější a komplikovanější.

Současná právní úprava této problematiky v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníku je poměrně stručná, o to více nejasností však přináší. Tato bakalářská práce by proto měla být jakýmsi návodem, jak nejlépe a tedy i nejrychleji postupovat v případě založení a vzniku obchodních společností.

Cílem této bakalářské práce je srozumitelně a co nejjednodušeji poskytnout dostatek informací o založení a vzniku obchodních společností těm subjektům, kteří se s ní dříve neselekaly. Zkrátka zjednodušit situaci těm, kteří se rozhodli pro založení vlastní obchodní společnosti, ale v naší právní úpravě se dostatečně neorientují.

Vzhledem k rozsahu problematiky se však tato bakalářská práce nebude jednotlivě zabývat všemi právními formami obchodních společností, ale pouze tou nejrozšířenější, a sice společností s ručením omezeným.

Čtenář se tak bude moci seznámit s jednotlivými kroky, které předcházejí dni vzniku společnosti s ručením omezeným, tedy dni zápisu společnosti do obchodního rejstříku, počínaje sepsáním zakladatelského dokumentu a konče vyplněním téměř dvacetistránkového formuláře návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

Budou zodpovězeny základní otázky: kdy, kde, co a jak vyřídit, a ty dále doplněny cennými poznatky o finanční a časové náročnosti celé problematiky z praxe.

Pro úplnost je tato bakalářská práce doplněna také o oblast účetnictví a daní, která se vznikem s.r.o. úzce souvisí. Samozřejmostí jsou konkrétní formuláře, potvrzení, žádosti a jiné dokumenty, které jsou součástí příloh této bakalářské práce.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Dříve než se budu podrobně zabývat hlavní problematikou této bakalářské práce, a sice právními aspekty založení a vzniku obchodních společností, ráda bych se alespoň okrajově zmínila o dalších možnostech, jak lze začít podnikat, a s nimi spojenými výhodami a nevýhodami.

1.1 Možné způsoby vzniku nového podniku

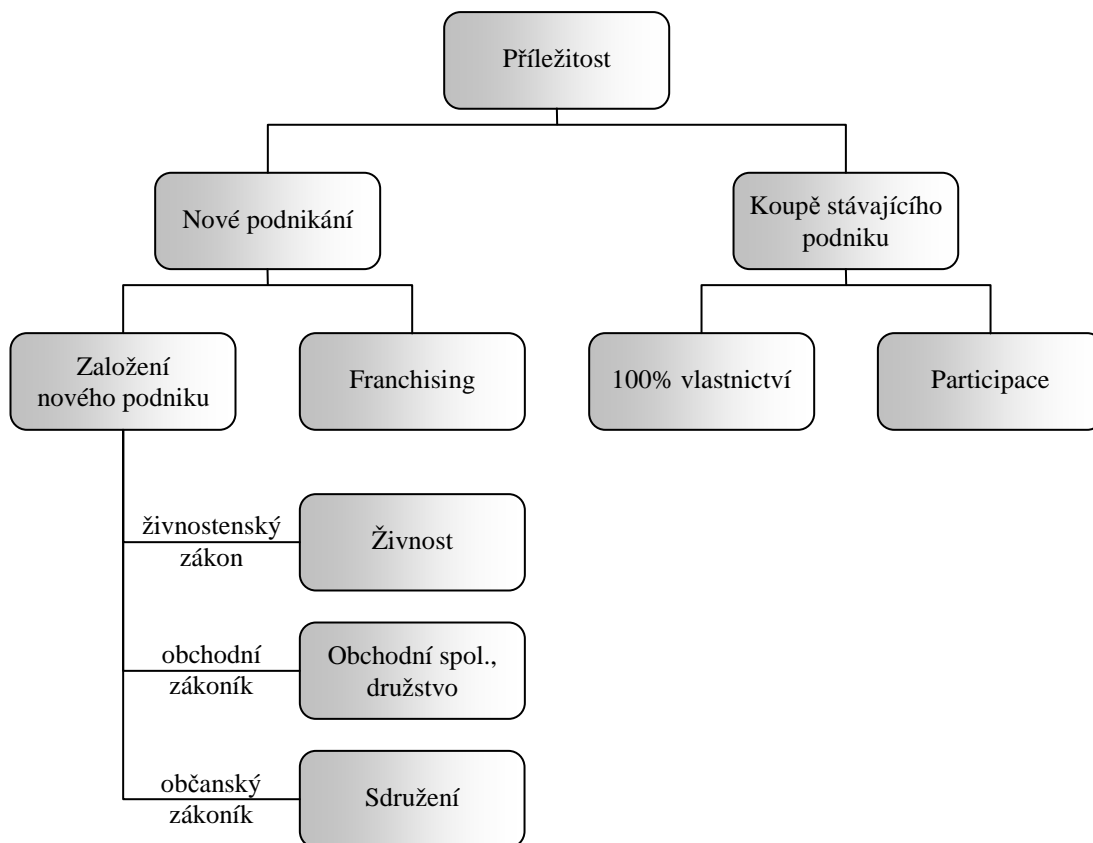
V českém právním prostředí je možné „založit“ nový podnikatelský subjekt (běžně označovaný jako podnik¹) hned několika možnými způsoby. Přičemž použití uvozovek v předchozí větě je na místě, jelikož se vždy o založení v pravém slova smyslu nejedná.

Předně lze volit mezi založením nového podniku nebo koupí stávajícího podniku. Pokud jde o koupi stávajícího podniku, je možné koupit podnik celý, případně jen jeho část, a to jak majoritu, tak minoritu (tzv. participace), a podílet se tak pouze na podnikání. V případě založení nového podniku lze zvolit podnikání podle živnostenského zákona – založení živnosti, nebo podle obchodního zákoníku – založení obchodní společnosti či nepodnikatelského subjektu. V případě volby podnikání podle obchodního zákoníku lze volit mezi veřejnou obchodní společností (ve zkratce v.o.s.), komanditní společností (k.s.), společností s ručením omezeným (s.r.o.), akciovou společností (a.s.) a družstvem.

Další možností je založení sdružení podle občanského zákoníku, nebo využití nabídky franchisingu. [7]

Všechny výše popsané možné způsoby vzniku nového podniku jsou pro větší názornost uvedeny na následujícím obrázku a podrobněji popsány dále v textu.

¹ Dle § 5 ObchZ je podnik definován jako soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání.

Obrázek č. 1 – Možné způsoby vzniku nového podniku

1.1.1 Koupě stávajícího podniku

Jednou z možností, jak rozvíjet podnikatelskou činnost, je koupě stávajícího podniku. Stejně jako ostatní možnosti má i tato své nesporné výhody, ale i nevýhody. Jednou z největších výhod je fakt, že potenciální kupující stávajícího podniku přebírá veškeré aktivity tohoto podniku, má tedy k dispozici zavedený výrobek či službu, zavedené distribuční kanály atd. Na druhé straně však musí převzít i existující závazky kupovaného podniku. Výraznou nevýhodou této alternativy může být poměrně vyšší kapitálová náročnost než při založení nového podniku.

Velmi důležitým krokem, který by kupující při koupi stávajícího podniku neměl rozhodně podceňovat, je analýza daného podniku, a to jak po stránce hmotných aktiv (pozemky, budovy, zařízení, zásoby...), tak po stránce nehmotných aktiv (goodwill, image, zaměstnanci, zákazníci...). [7]

1.1.2 Franchising

Franchising, jako další z možností vzniku nového podniku, zaznamenal v posledních třech desetiletích na celém světě velký rozmach, ovšem rychlost jeho růstu v posledních několika letech a další vývoj naznačují, že tento rozmach ještě zesílí.

Franchising je vlastně poskytnutí licence jednou osobou (poskytovatel franchisy) jiné osobě (příjemce nebo také nabyvatel franchisy). Příjemce franchisy to opravňuje nejen k podnikání pod obchodní značkou poskytovatele franchisy nebo jeho jménem, ale také k využívání celého souboru nástrojů (znalosti, způsob výroby...).

I franchising je spojen s určitými výhodami a nevýhodami. Pro poskytovatele franchisingu je výhodou např. zvýšení zisku bez náročnosti na kapitál a tudíž i rychlejší rozvoj podniku. Jako nevýhodu lze označit např. nutnost kontroly příjemce v důsledku snahy příjemců vytvářet si nezávislost. Pro příjemce franchisingu je největší výhodou získání známého výrobku nebo služby a také řady obchodních zkušeností. Nevýhodou lze označit vysoké vstupní poplatky s následnou nutností dělby zisku. [7]

1.1.3 Založení nového podniku

Jednou z nejčastěji používaných možností vzniku nového podniku je jeho vlastní založení, které může proběhnout dvěma způsoby, a sice podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), nebo podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku.

Podnikání podle živnostenského zákona

Podmínky živnostenského podnikání stejně jako kontrolu nad jejich dodržováním upravuje v České republice zákon č. 455/1991 Sb. ze dne 2. října 1991, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon, dále jen „ŽZ“), který je však po celou dobu své existence průběžně novelizován tak, aby co nejvíce odpovídal praxi.

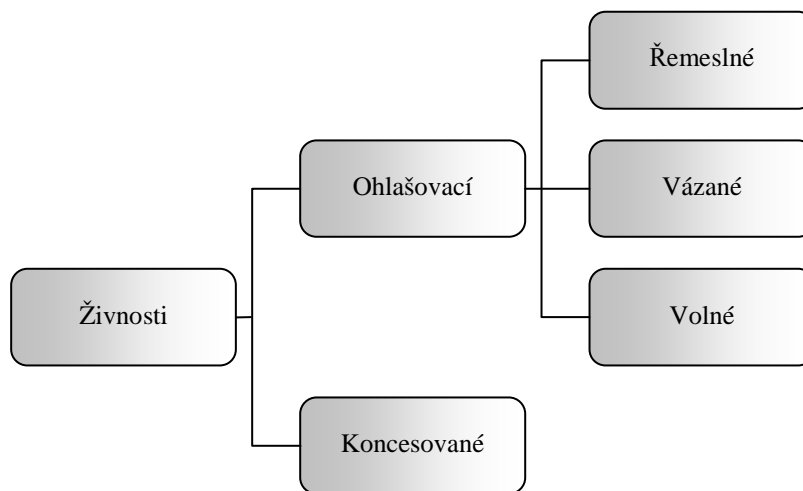
Dle § 2 ŽZ je živnost definována jako:

„Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“

Z předchozí definice je zřejmé, že ne všechny podnikatelské činnosti lze zahrnout mezi živnosti. Z tohoto důvodu je velmi důležitý § 3 ŽZ, který uvádí taxativní výčet činností, jejichž provozování je upraveno jiným zvláštním předpisem (tedy ne živnostenským zákonem). Např. činnost daňových poradců upravuje zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky.

Rozdělení živností dle ŽZ:

- ohlašovací – provozovány na základě ohlášení po splnění stanovených podmínek,
 - řemeslné – podmínkou provozování živnosti je odborná způsobilost uvedená v § 21 a 22 ŽZ (vyučení v oboru),
 - vázané – podmínkou provozování živnosti je zvláštní odborná způsobilost uvedená v příloze č. 2 ŽZ,
 - volné – podmínka provozování živnosti není stanovena,
- koncesované – provozovány na základě koncese (státního povolení).

Obrázek č. 2 – Rozdělení živností dle ŽZ

Výhodou živnostenského podnikání je především nízká finanční a časová náročnost založení podniku, která je dána nízkými prvotními náklady (správní a jiné poplatky) a možností zahájení podnikatelské činnosti ihned po ohlášení. Jednoznačnou nevýhodou je vysoké riziko dané ručením celým majetkem živnostníka, kdy se finanční problémy v případě neúspěchu mohou projevit i v rodině.

Podnikání podle obchodního zákoníku

Postavení podnikatelů, stejně jako obchodní závazkové vztahy a některé další vztahy s podnikáním související upravuje v České republice zákon č. 513/1991 Sb. ze dne 5. listopadu 1991, obchodní zákoník (dále jen „ObchZ“).

Obchodní zákoník upravuje kromě obchodních společností, jejichž problematika bude podrobněji popsána v následující kapitole, i družstvo.

Dle § 221 odst. 1 ObchZ je družstvo definováno jako:

„Družstvo je společenstvím neuzavřeného počtu osob založeným za účelem podnikání nebo zajišťování hospodářských, sociálních anebo jiných potřeb svých členů.“

Vznik družstva:	zápis do OR
Zakladatelé:	min. 5 členů, to neplatí, jsou-li jeho členy alespoň 2 právnické osoby
Základní kapitál:	min. 50 000 Kč (tvořen souhrnem členských vkladů)
Ručení:	členové neručí za závazky družstva
Oprávnění k řízení:	představenstvo
Účast na zisku:	podle rozhodnutí členské schůze
Ustanovení v ObchZ:	§ 221 až 260

Hlavní výhodou družstva je beze sporu nulové ručení členů družstva za závazky družstva, dále pak rovné postavení členů družstva a poměrně nízký základní kapitál. Nevýhodou je dvojitá zdanění vyplaceného podílu na zisku, který je nejprve za družstvo zdaněn daní z příjmů právnických osob a dále při vyplacení členům ještě srážkovou daní.

1.1.4 Sdružení podle občanského zákoníku

Poslední možností vzniku nového podniku je založení sdružení ke společné podnikatelské činnosti podle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „ObčZ“).

Takto vzniklé sdružení fyzických osob však nemá právní subjektivitu a tedy ani způsobilost k právům a povinnostem. Smlouva o sdružení je podrobně upravena v § 829 až 841 ObčZ. [7]

1.2 Založení a vznik obchodních společností

K pochopení problematiky založení a vzniku obchodních společností je nutná znalost alespoň základních pojmů především z oblasti obchodního práva, kterými se podrobně zabývá § 56 až 75b ObchZ.

1.2.1 Základní pojmy

Obchodní společnost

Dle § 56 odst. 1 ObchZ je obchodní společnost definována jako:

„Obchodní společnost (dále jen „společnost“) je právnickou osobou založenou za účelem podnikání.“

Výjimku tvoří společnost s ručením omezeným a akciová společnost, které mohou být založeny i za jiným účelem, pokud to zvláštní právní předpis nezakazuje (§ 56 odst. 1 ObchZ).

Zakladateli společnosti mohou být fyzické i právnické osoby, které se rovněž mohou dále účastnit na samostatném podnikání společnosti (§ 56 odst. 2 ObchZ).

Ustanovení ObchZ upravující jednotlivé formy společností stanoví, v jakém rozsahu ručí společníci za závazky společnosti. Společnost vždy ručí za své závazky celým svým majetkem (§ 56 odst. 5 ObchZ).

Základní kapitál

Základní kapitál společnosti je peněžní vyjádření souhrnu peněžitých a nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti vyjádřený v českých korunách. Každý společník se účastní na základním kapitálu vkladem (§ 58 odst. 1 ObchZ).

Vklad společníka

Vklad společníka je souhrn peněžních prostředků (peněžitý vklad) nebo jiných penězi ocenitelných hodnot (nepeněžitý vklad), které se určitá osoba zavazuje vložit do společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti (§ 59 odst. 1 ObchZ).

Nepeněžitým vkladem může být jen majetek, jehož hospodářská hodnota je zjistitelná a který může společnost hospodářsky využívat ve vztahu k předmětu podnikání. V případě společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti se hodnota takového nepeněžitého vkladu stanoví podle znaleckého posudku. Hodnota, předmět a částka, která se započítává na vklad společníka, musí být uvedena ve společenské smlouvě (§ 59 odst. 2 a 3 ObchZ).

Podíl

Podíl představuje účast společníka ve společnosti a z ní plynoucí práva a povinnosti. Podíl se obecně oceňuje mírou účasti společníka na čistém obchodním majetku společnosti, který připadá na jeho podíl (§ 61 odst. 1 ObchZ).

Při zániku účasti společníka ve společnosti za trvání společnosti jinak než převodem podílu vzniká společníkovi právo na vypořádání – vypořádací podíl. Je-li společnost zrušena s likvidací, má společník právo na podíl na majetkovém zůstatku, který vyplynul z likvidace – podíl na likvidačním zůstatku (§ 61 odst. 2 a 4 ObchZ).

Dalšími základními pojmy jsou založení a vznik obchodních společností, které však znění ObchZ důsledně rozlišuje. Problematika založení je upravena § 57 ObchZ, zatímco problematika vzniku § 62 ObchZ.

1.2.2 Založení společnosti

Nevyplývá-li z jiných ustanovení ObchZ něco jiného, zakládá se společnost společenskou smlouvou (je-li více zakladatelů) podepsanou všemi zakladateli, nebo zakladatelskou listinou (je-li jediný zakladatel) vyhotovenou ve formě notářského zápisu. Obecně se tyto dokumenty označují jako zakladatelský dokument.

Formu notářského zápisu musí mít i zakladatelský dokument společnosti s ručením omezeným (společenská smlouva) a akciové společnosti (zakladatelská smlouva). Zakladatelský dokument veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti (v obou případech společenská smlouva) tuto podmínku splňovat nemusí.

Náležitosti zakladatelského dokumentu jsou upraveny ObchZ pro každý jednotlivý typ společnosti:

- veřejná obchodní společnost – § 78 ObchZ,
- komanditní společnost – § 94 ObchZ,
- společnost s ručením omezeným – § 110 ObchZ,
- akciová společnost – § 163 ObchZ (+ stanovy).

Obecně lze však říci, že musí obsahovat:

- firmu a sídlo společnosti,
- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- předmět podnikání společnosti.

Po založení musí společnost získat oprávnění k podnikatelské činnosti – živnostenská oprávnění vydávaná ve formě živnostenských listů či koncesních listin.

U kapitálových společností je další podmínkou vzniku společnosti složení předepsané části základního kapitálu na zvláštní účet zřízený ve prospěch nově založené společnosti u peněžního ústavu.

Společnost s ručením omezeným

Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být splaceno celé emisní ážio a nejméně 30 % na každý peněžitý vklad, přičemž celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí činit alespoň 100 000 Kč.

Je-li však společnost založena pouze jedním zakladatelem, musí být její základní kapitál před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku splacen v plné výši.

Akciová společnost

Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí upisovatelé upsat celou výši základního kapitálu a splatit případné emisní ážio. Další podmínkou je splacení alespoň 30 % jmenovité hodnoty všech akcií, jejichž emisní kurz je splácen peněžitými vklady, a úplné splacení nepeněžitých vkladů.

1.2.3 Vznik společnosti

Společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku. Od tohoto dne nabývá společnost také právní subjektivitu, tzn. může v právních vztazích vystupovat svým jménem.

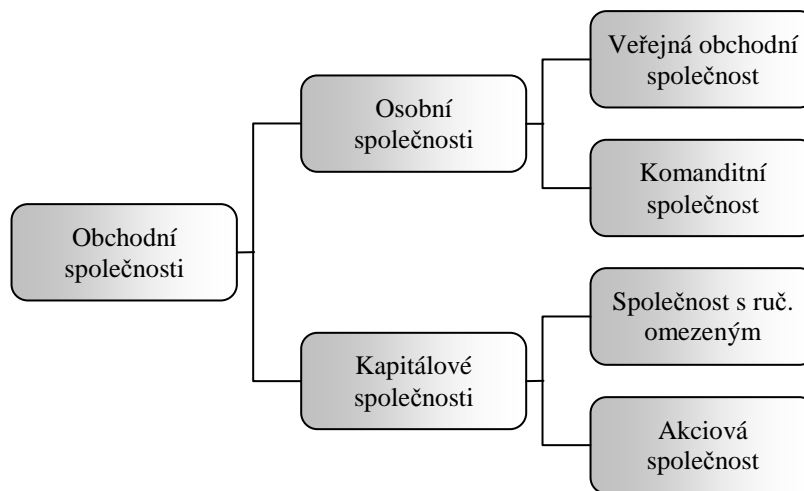
Návrh na zápis do obchodního rejstříku však musí být podán do 90 dnů od založení společnosti nebo od doručení průkazu živnostenského či jiného podnikatelského průkazu.

V mezidobí od založení do vzniku jednají jménem společnosti její zakladatelé. [8]

1.2.4 Srovnání obchodních společností

Rozdělení obchodních společností:

- osobní obchodní společnosti – nemusí povinně vytvářet základní kapitál
 - veřejná obchodní společnost
 - komanditní společnost
- kapitálové obchodní společnosti – musí vytvářet základní kapitál v zákonem stanovené výši
 - společnost s ručením omezeným
 - akciová společnost

Obrázek č. 3 – Rozdělení obchodních společností

Základní charakteristiky jednotlivých právních forem obchodních společností jsou uvedeny v následující tabulce zpracované dle příslušných ustanovení ObchZ.

	v.o.s.	k.s.	s.r.o.	a.s.
Vznik společnosti	zápis do OR	zápis do OR	zápis do OR	zápis do OR
Zakladatelé	min. 2 osoby	min. 2 osoby (1 komplementář, 1 komanditista)	min. 1 osoba (max. 50 společníků)	min. 1 PO nebo min. 2 FO
Základní kapitál	není stanoven	není stanoven	min. 200 000 Kč	veřejná nabídka akcií – min. 20 000 000 Kč neveřejná nabídka akcií – min. 2 000 000 Kč
Vklad společníka	není stanoven	komanditista – min. 5 000 Kč	min. 20 000 Kč	–
Ručení společníků	společně a nerozdílně celým svým majetkem	komplementář – celým svým majetkem komanditista – do výše nesplaceného vkladu	společně a nerozdílně do výše souhrnu nesplacených vkladů	akcionář neručí za závazky společnosti
Oprávnění k řízení	každý společník	pouze komplementáři	jednatelé	představenstvo
Účast na zisku	podle společenské smlouvy nebo rovným dílem	podle společenské smlouvy nebo na polovinu	podle společenské smlouvy nebo podle poměru obchodních podílů	podle rozhodnutí valné hromady (dividenda)
Ústanovení v ObchZ	§ 76 až 92e	§ 93 až 104e	§ 105 až 153e	§ 154 až 220zc

Tabulka č. 1 – Základní charakteristiky jednotlivých obchodních společností

Každá právní forma obchodní společnosti má také své výhody (✓) a nevýhody (✗), jejichž vzájemné porovnání je v mnoha případech pro budoucí společníky, z hlediska výběru vhodného typu obchodní společnosti, klíčové.

Neopomenutelná je také otázka zdanění dosaženého zisku, která se u daných právních forem obchodních společností vzájemně liší.

Veřejná obchodní společnost (v.o.s.)

- ✓ společenská smlouva nemusí mít formu notářského zápisu
- ✓ není nutný základní kapitál
- ✓ jednoduché vystoupení společníka ze společnosti
- ✓ neomezené ručení společníků je zárukou dobré image společnosti
- ✓ dobrý přístup k cizímu kapitálu (bankovní úvěr)

- ✗ nutný zápis společnosti do obchodního rejstříku
- ✗ společnost lze založit pouze za účelem podnikání
- ✗ společnost musí být založena minimálně dvěma společníky
- ✗ pro společníky platí zákaz konkurence
- ✗ neomezené ručení společníků – za závazky společnosti ručí celým svým majetkem
- ✗ při zániku předposledního společníka zaniká celá společnost
- ✗ povinnost vést účetnictví

Zisk společnosti se nejprve rozdělí mezi jednotlivé společníky podle společenské smlouvy nebo rovným dílem. Je-li společníkem fyzická osoba, je podíl na zisku považován za dílčí základ daně z příjmů fyzických osob (z § 7 ZDP). V případě, kdy je společníkem právnická osoba, navýší podíl na zisku základ daně z příjmů právnických osob. V.o.s. tedy nemá povinnost podávat vlastní daňové přiznání.

Komanditní společnost (k.s.)

- ✓ společenská smlouva nemusí mít formu notářského zápisu
- ✓ není nutný vysoký základní kapitál – povinné jsou vklady pouze u komanditistů
- ✓ pro komanditisty neplatí zákaz konkurence
- ✓ za určitých podmínek lze společnost změnit bez likvidace na v.o.s.

- ✗ nutný zápis společnosti do obchodního rejstříku
- ✗ společnost lze založit pouze za účelem podnikání
- ✗ společnost musí být založena minimálně dvěma společníky – komplementář a komanditista
- ✗ neomezené ručení komplementářů – za závazky společnosti ručí celým svým majetkem
- ✗ rozpory mezi prioritami komplementářů a komanditistů
- ✗ povinnost vést účetnictví

Zisk společnosti se mezi společnost a komplementáře rozdělí podle společenské smlouvy nebo na polovinu. Komplementáři zdaňují své podíly na zisku stejně jako společníci v.o.s., tedy zahrnují je do dílčího základu daně z příjmů fyzických osob (z § 7 ZDP). Část připadající společnosti je po zdanění daní z příjmů právnických osob dále rozdělena mezi komanditisty. Takto vyplacený podíl na zisku je pro komanditistu příjmem z kapitálového majetku, který podléhá srážkové dani (dvojitý zdanění).

Společnost s ručením omezeným (s.r.o.)

- ✓ k založení společnosti stačí jedna osoba
- ✓ do společnosti lze vložit i nepeněžitý vklad
- ✓ pro společníky neplatí zákaz konkurence
- ✓ omezené ručení společníků – za závazky společnosti ručí pouze do výše souhrnu nesplacených vkladů
- ✓ společnost může ustanovit kontrolní orgán – dozorčí radu
- ✓ vyplacené podíly na zisku nepodléhají odvodům sociálního a zdravotního pojištění

- ✘ nutný zápis společnosti do obchodního rejstříku
- ✘ společenská smlouva musí mít formu notářského zápisu
- ✘ nutný základní kapitál
- ✘ povinnost částečného splacení základního kapitálu před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku
- ✘ pro jednatele platí zákaz konkurence
- ✘ náročnější administrativa při zakládání a následném řízení společnosti – svolání valné hromady, zápisy z valných hromad, ustanovení jednatele apod.
- ✘ povinnost vést účetnictví

Zisk se nejprve zdaní za společnost daní z příjmů právnických osob. Společníkům je pak na základě rozhodnutí valné hromady vyplacen podíl na zisku podle společenské smlouvy nebo podle poměru obchodních podílů, který podléhá srážkové dani (dvojitě zdanění).

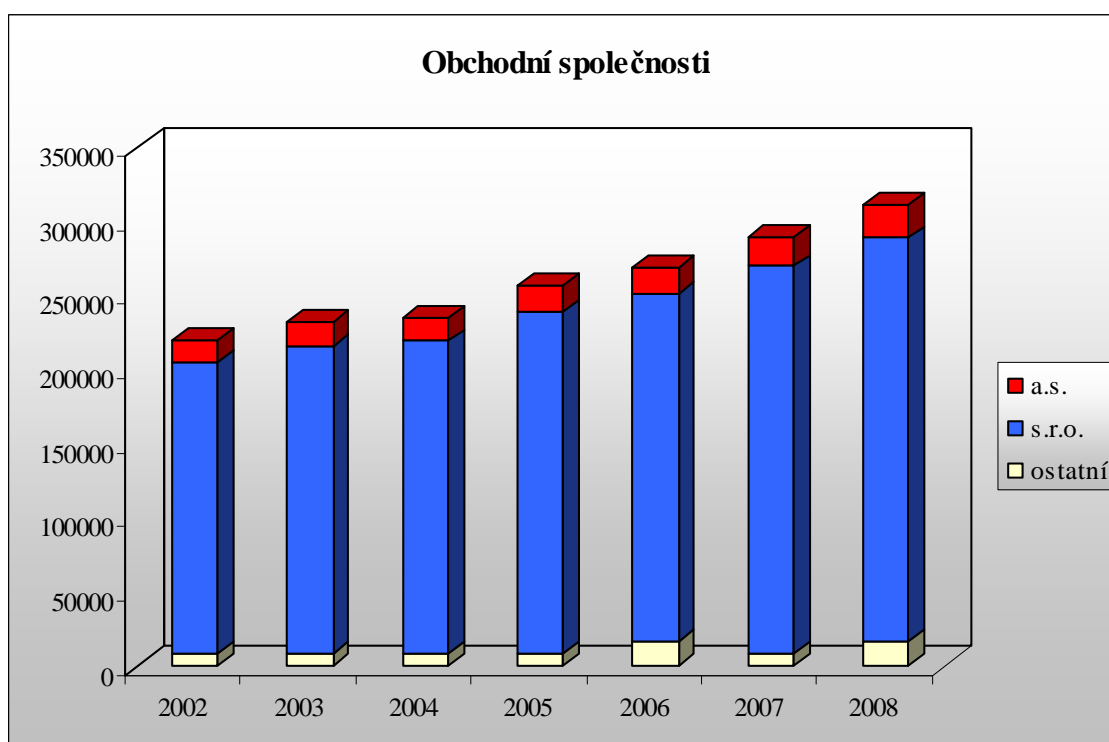
Akciová společnost (a.s.)

- ✓ k založení společnosti stačí jedna právnická osoba
 - ✓ akcionáři neručí za závazky společnosti
 - ✓ vyplacené dividendy nepodléhají odvodům sociálního a zdravotního pojištění
 - ✓ dobrý přístup k cizímu kapitálu (bankovní úvěr)
 - ✓ společnost je vnímána jako solidní a stabilní obchodní partner
-
- ✘ nutný zápis společnosti do obchodního rejstříku
 - ✘ společenská smlouva musí mít formu notářského zápisu
 - ✘ společnost nemůže založit jedna fyzická osoba
 - ✘ nutný vysoký základní kapitál
 - ✘ pro členy představenstva a dozorčí rady platí zákaz konkurence
 - ✘ komplikovaná a omezující právní úprava společnosti
 - ✘ velmi náročná administrativa při zakládání a následném řízení společnosti
 - ✘ povinnost vést účetnictví
 - ✘ povinnost sestavovat výroční zprávy společnosti

Zisk se nejprve zdaní za společnost daní z příjmů právnických osob. Akcionářům je pak na základě rozhodnutí valné hromady vyplacen podíl na zisku (dividenda), který podléhá srážkové dani (dvojitý zdanění).

Po vyhodnocení se jako nejvhodnější právní forma obchodních společností jeví společnost s ručením omezeným, a to především z hlediska možnosti založení společnosti jednou fyzickou osobou, omezeného ručení společníků a poměrně nízkého základního kapitálu.

Důkazem toho je i následující graf, který znázorňuje zastoupení jednotlivých právních forem obchodních společností, kde má právě společnost s ručením omezeným dominantní podíl, který se s každým rokem nadále zvyšuje.

Graf č. 1 – Zastoupení jednotlivých právních forem obchodních společností

Z tohoto důvodu bude také následující kapitola věnovaná problematice založení a vzniku obchodních společností zaměřena konkrétně na společnost s ručením omezeným.

2 ANALÝZA PROBLÉMU A SOUČASNÉ SITUACE

Obsahem této kapitoly, rozdělené na tři části, jsou detailně popsány veškeré kroky a činnosti spojené se založením a vznikem společnosti s ručením omezeným (ve zkratce s.r.o.). První část věnovaná založení s.r.o. obsahuje kromě samotného postupu založení s.r.o. i detailní popis postupu získání živnostenských oprávnění. V maximální možné míře jsou zde rovněž uvedeny náležitosti veškerých dokumentů a podání potřebných k založení s.r.o., a to včetně jejich vzorů, které jsou součástí příloh. Druhá část se již věnuje okamžiku vzniku s.r.o. a poslední část následujícím registračním povinnostem.

Jistě cenným přínosem budou rovněž informace o finanční a časové náročnosti jednotlivých kroků založení s.r.o., které jsem získala přímo v notářské kanceláři a na příslušných úřadech.

2.1 Založení společnosti s ručením omezeným

Založení společnosti s ručením omezeným bylo do 30.6.2005 poměrně náročným a především zdoluhavým procesem, jehož délka byla v České republice ovlivněna zejména rychlostí odbavování na úřadech. Novela obchodního zákoníku a občanského soudního řádu platná od 1.7.2005 však s sebou přinesla radikální změnu v podobě výrazného zkrácení doby potřebné pro zápis s.r.o. do obchodního rejstříku.

Nejdůležitějším ustanovením týkajícím se této změny je § 200db odst. 1 až 3 občanského soudního řádu:

Soud je povinen provést zápis do obchodního rejstříku anebo rozhodnout o návrhu usnesením ve lhůtě stanovené zvláštním právním předpisem, jinak nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne podání návrhu. Neprovede-li soud zápis do obchodního rejstříku a ani o návrhu nerozhodne usnesením ve stanovené lhůtě, považuje se navrhovaný zápis za provedený dnem následujícím po uplynutí této lhůty.

Přestože je předchozí odstavce pouhým výňatkem z novely občanského soudního řádu, je jeho průlomovost jistě zřetelná. [6]

Na následujícím obrázku je již uvedeno obecné schéma jednotlivých kroků a činností nutných k založení s.r.o.

Obrázek č. 4 – Jednotlivé kroky založení s.r.o.

Vhledem k tomu, že založení s.r.o. vychází ze zákonného rámce, bylo by vhodné po celou dobu spolupracovat s vybraným právním zástupcem nebo notářem. Lze tak předejít formálním chybám a ušetřit tak čas i peníze, které by byly nutné k jejich nápravě. [6]

2.1.1 Sepsání společenské smlouvy či zakladatelské listiny

Společnost s ručením omezeným je založena sepsáním společenské smlouvy (je-li více zakladatelů) podepsané všemi zakladateli, nebo zakladatelské listiny (je-li jediný zakladatel), ve formě notářského zápisu.

Tato povinnost však existovala do konce roku 2000 pouze v případě, že společnost s ručením omezeným měla jediného zakladatele, avšak podle aktuálního znění ObchZ musí mít formu notářského zápisu jak společenská smlouva, tak zakladatelská listina.

Podle § 110 ObchZ musí společenská smlouva², respektive zakladatelská listina s.r.o., obsahovat alespoň následující informace:

- firmu a sídlo společnosti,
- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- předmět podnikání (činnosti),
- výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splácení vkladu,
- jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají jménem společnosti,
- jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje,
- určení správce vkladu,
- jiné údaje, které vyžaduje obchodní zákoník (např. způsob tvorby rezervního fondu).

V případě, kdy zakladatelům plně nevyhovuje dispozitivní úprava ObchZ, lze dále společenskou smlouvou upravit např.:

- převoditelnost obchodních podílů a případné podmínky, za nichž se tak může stát (§ 115 ObchZ),
- přechody a děditelnost obchodních podílů a možné vyloučení těchto skutečností (§ 116 ObchZ),
- s tím související vyloučení děditelnosti obchodního podílu (§ 117 ObchZ),

² Bude-li se dále v textu zmiňovat společenská smlouva, je tím myšlena i zakladatelská listina.

- příplatkovou povinnost společníků k úhradě ztrát společnosti (§ 121 ObchZ),
- podíl společníka na zisku společnosti (§ 123 ObchZ),
- zpřísnění zákazu konkurence pro jednatele a určení zákazu konkurence pro společníky (§ 136 ObchZ),
- výši a splatnost podílu společníka na vypořádacím podílu (§ 150 ObchZ),
- výši podílu společníka na likvidačním zůstatku (§ 153 ObchZ).

Společenská smlouva s.r.o. může také určit, že společnost vydá stanovy, které detailněji upraví vnitřní organizaci společnosti a některé záležitosti obsažené ve společenské smlouvě.

Konkrétní podobu společenské smlouvy s.r.o. však vyhotoví notář. A to v souladu se všemi ustanoveními ObchZ a představami a potřebami zakladatelů společnosti.

Pro větší názornost je vzor společenské smlouvy s.r.o. uveden v přílohách této bakalářské práce.

Finanční náročnost

Odměna notáře za sepsání společenské smlouvy je pevně stanovena vyhláškou Ministerstva spravedlnosti České republiky č. 196/2001 Sb. ze dne 29. května 2001, o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví, a to konkrétně v položce A1 přílohy.

Tarifní hodnota (TH)		%
z prvních	100 000 Kč TH	2,0 %
z přebývajících částky až do	500 000 Kč TH	1,2 %
z přebývajících částky až do	1 000 000 Kč TH	0,6 %
z přebývajících částky až do	3 000 000 Kč TH	0,3 %
z přebývajících částky až do	20 000 000 Kč TH	0,2 %
z přebývajících částky až do	30 000 000 Kč TH	0,1 %
z přebývajících částky až do	100 000 000 Kč TH	0,05 %
Nejméně		800 Kč
nelze-li tarifní hodnotu určit		2 500 Kč

Tabulka č. 2 – Odměna notáře za sepsání společenské smlouvy

Odměna notáře za sepsání společenské smlouvy je stanovena procentuálně z tarifní hodnoty, kterou je v tomto případě základní kapitál. Takto určená procentní sazba je degresivní, což znamená, že se vzrůstající výši základního kapitálu sazba odměny klesá.

Budeme-li tedy brát v úvahu minimální výši základního kapitálu s.r.o. 200 000 Kč, zaplatíme za sepsání společenské smlouvy u notáře částku 3 200 Kč (+ 19 % DPH). V ceně je zahrnuto vydání jednoho stejnopisu notářského zápisu, každé další vyhotovení (stejnopis, opis) je již zpoplatněno.

stejnopis notářského zápisu (každá započatá strana vydaného textu) 100 Kč
stejnopis notářského zápisu (každá započatá strana v příloze)..... 30 Kč
opis notářského zápisu (každá započatá strana vydaného textu)..... 30 Kč

Časová náročnost

Časová náročnost sepsání společenské smlouvy s.r.o. se liší případ od případu a závisí především na požadavcích zakladatelů. Pokud zakladatelům vyhovuje znění společenské smlouvy navržené notářem (vzor vytvořený notářem a prověřený praxí), pak zpravidla postačí jediná návštěva, při které dojde mimo samotného podpisu společenské smlouvy zakladateli také k poučení zakladatelů o dalších nezbytných krocích.

Pokud však zakladatelům navržená společenská smlouva nevyhovuje, popř. trvají na znění, které si sami vytvořili, pak bývá někdy sladění jejich představ a možností daných zákonem během na dlouhou trať. Těchto případů je však menšina a zpravidla se dá ke kýženému výsledku dojít i telefonicky či e-mailem. Pak následuje jednání u notáře, během kterého se případně vysvětlí či doladí detaily a podepíše se společenská smlouva.

Konečně jsou i případy, kdy je třeba osobních setkání hned několik, tam potom pochopitelně časová náročnost roste. Ta je však dána převážně časem, který klienti potřebují ke zpracování informací získaných při jednání s notářem.

Časová náročnost dále závisí i na počtu zakladatelů. Zakládá-li s.r.o. pouze jediný zakladatel, lze podepsat zakladatelskou listinu při jedné návštěvě během 1/2 – 1 hodiny.

Složitější situace nastává při sepsání společenské smlouvy, kdy se jedná především o úpravu vztahů mezi 2 a více zakladateli. V těchto případech závisí zejména na informovanosti samotných zakladatelů o vybrané právní formě, jejím fungování a vzájemných vnitřních vztazích.

Jedná-li se o osoby, které mají s fungováním s.r.o. zkušenosti a nemají dále potřebu vztahy mezi sebou složitě řešit, platí totéž, co je uvedeno k zakladatelské listině.

Jedná-li se však o osoby, kterým byla právní forma s.r.o. pouze doporučena, a nemají s ní tudíž dosud žádné osobní zkušenosti, nebo o osoby, které mají potřebu si vzájemné vztahy mezi sebou upravit odlišně od zákonné úpravy, časová náročnost sepsání společenské smlouvy roste.

Ve všech výše uvedených případech jsou zpravidla dopředu notáři sděleny základní údaje o společnosti (počet a jména společníků, výše vkladů jednotlivých společníků, údaje o jednatelech, základní kapitál atd.), které jsou zapracovány do textu společenské smlouvy.

Potřebné dokumenty

Potřebné dokumenty závisí především na tom, co vše je po notáři požadováno. Pokud klient využívá služeb advokáta, nebo jiného právního zástupce a po notáři žádá pouze sepsání společenské smlouvy, pak jde spíše o získání základních údajů o společnosti (viz výše) než o předložení listin (listiny jsou dokládány až rejstříkovému soudu).

Ale mnohdy i v takovém případě trvá notář na předložení některých listin. Jedná se např. o výpis z rejstříku trestů jednatelů, aby se předešlo tomu, že jím sepsaná společenská smlouva bude obsahovat nesprávné údaje, byť by byl za jejich správnost zodpovědný klient, respektive jím zvolený právní zástupce. Tento si většina notářů vyhotoví samostatně v rámci Czech pointu (platí rovněž pro výpis z katastru nemovitostí).

Dále si notář vždy prověřuje údaje z veřejně přístupných rejstříků, typicky zda již společnost stejného názvu neexistuje, nebo není-li s jinou dříve vzniklou společností zaměnitelná.

Pokud notář zajišťuje i zápis společnosti do obchodního rejstříku, vyžaduje všechny k tomu nutné listiny, např. právní titul užívání sídla společnosti (výpis z katastru nemovitostí, souhlas vlastníka s umístěním sídla, popř. nájemní smlouva), živnostenská oprávnění, výpisy z rejstříku trestů jednatelů, čestná prohlášení a podpisové vzory jednatelů atd.

2.1.2 Prohlášení správce vkladu, vklad základního kapitálu

Před podáním návrhu na zápis společnosti s ručením omezeným do obchodního rejstříku musí být splněna podmínka specifická pro kapitálové společnosti, a sice složení předepsané části základního kapitálu.

Konkrétně je tato podmínka upravena v § 111 odst. 1 a 2 ObchZ:

Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být splaceno celé emisní ážio a nejméně 30 % na každý peněžitý vklad, přičemž celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí činit alespoň 100 000 Kč. Je-li však společnost založena pouze jedním zakladatelem, musí být její základní kapitál před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku splacen v plné výši.

Dříve bylo možné volit mezi složením předepsané části základního kapitálu na bankovní účet nebo složením této částky v hotovosti u správce vkladu. Současná právní úprava ObchZ však povoluje složení předepsané části základního kapitálu pouze na bankovní účet. Konkrétní způsob složení předepsané části základního kapitálu, respektive jednotlivých vkladů je však stanoven společenskou smlouvou.

V případě složení vkladů na bankovní účet lze doporučit založit tento účet na nově vzniklou obchodní firmu. Jedná se totiž nejenom o způsob nejjednodušší, ale v současné době zároveň rejstříkovým soudem nejuznávanější. Po předložení společenské smlouvy s.r.o. je dále banka povinna vydat na vyžádání potvrzení o složení vkladů a o jejich výši, které se dokládá, jako jeden z potřebných dokumentů, při podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

Písemné prohlášení o složení základního kapitálu může z vlastní iniciativy vydat i správce vkladu (součástí příloh této bakalářské práce).

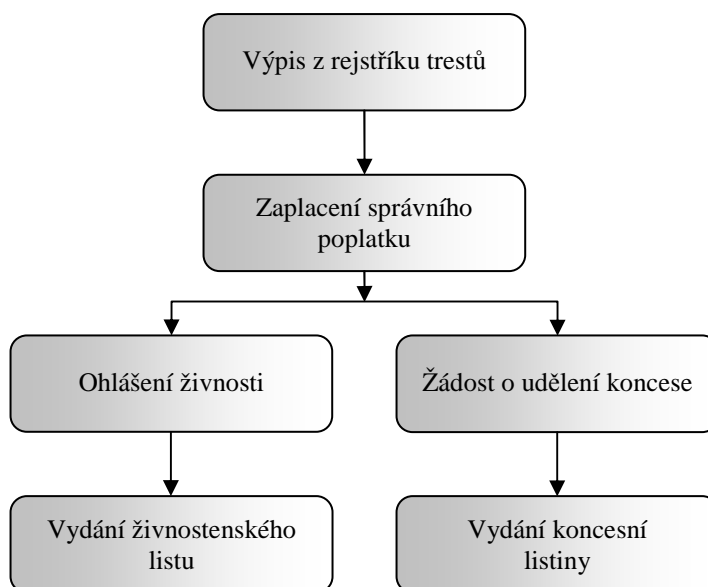
Vznikem společnosti se stávají splacené vklady jejím majetkem, s kterým může společnost dále volně disponovat. [6]

2.1.3 Získání živnostenských oprávnění

Společnost s ručením omezeným musí dále získat všechna potřebná oprávnění k podnikatelské činnosti, tzn. vlastnit živnostenská oprávnění ve formě živnostenských listů či koncesních listin na všechny činnosti, které provozuje.

Pokud společnost podniká neoprávněně, vystavuje se postihu finančního úřadu, z důvodu odvedené nižší daňové povinnosti. Náklady na takovou činnost nejsou totiž daňově uznatelné, tudíž by o ně měl být zvýšen výsledek hospodaření společnosti, na základě kterého je pak následně vypočtena i vyšší daňová povinnost. [6]

Postup získání živnostenských oprávnění je uveden na následujícím obrázku a podrobně popsán dále v textu.

Obrázek č. 5 – Jednotlivé kroky získání živnostenských oprávnění

Výpis z rejstříku trestů

Nezávisle na tom, jaká živnost bude provozována (ohlašovací – řemeslná, vázaná, volná, nebo koncesovaná), je potřeba získat pro odpovědného zástupce společnosti výpis z rejstříku trestů, který je dokladem o jeho právní bezúhonnosti.

Žádost o výpis z rejstříku trestů je možné podat na každém okresním státním zastupitelství, obecním úřadě, městském úřadě, úřadě města, v hlavním městě Praze na obvodním úřadě nebo místním úřadě, v územně členěných statutárních městech na úřadě městského obvodu nebo úřadě městské části, který vede matriku (viz poučení na zadní straně formuláře „Žádost o výpis z rejstříku trestů“ uvedeného v přílohách této bakalářské práce). Po bezplatném ověření správnosti údajů uvedených v této žádosti a totožnosti žadatele dle občanského průkazu, rodného listu nebo jiného dokladu, tyto orgány již žádost žadateli nevracejí, ale zasílají ji Rejstříku trestů. V tomto případě pak žadatel obdrží výpis poštou na jím uvedenou adresu do 2 až 3 týdnů od podání žádosti.

Žádost o výpis z rejstříku trestů lze rovněž podat přímo v sídle Rejstříku trestů na Praze 4, kde je poté výpis vyhotoven na počkání.

V obou případech je nutné použít předepsaných tiskopisů, které poskytnou každému žadateli výše uvedené orgány, a ty opatřit kolkem v hodnotě 50 Kč, který je k dostání na poštách. [6]

Zaplacení správního poplatku

Výše správního poplatku je pevně stanovena zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, a to konkrétně v položce 24 přílohy.

Zpoplatněný úkon	Výše poplatku
Ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání	1 000 Kč
Další ohlášení živnosti	500 Kč
Přijetí žádosti o koncesi při vstupu do živnostenského podnikání	1 000 Kč
Přijetí další žádosti o koncesi	500 Kč

Tabulka č. 3 – Správní poplatek za získání živnostenského oprávnění

Příslušnou částku lze uhradit v hotovosti v místě sídla obecního živnostenského úřadu, poštovní poukázkou nebo bankovním převodem.

Ve všech případech je však nutné doklad o zaplacení správního poplatku uschovat z důvodu pozdějšího předložení při ohlášení živnosti nebo žádosti o udělení koncese.

Ohlášení živnosti, žádost o udělení koncese

Ohlášení živnosti či žádost o udělení koncese lze podat osobně na jakémkoli obecním živnostenském úřadu na území ČR (centrálním registračním místě³), nebo poslat tomuto úřadu poštou či elektronicky (nutný zaručený elektronický podpis). Novinkou je podání ohlášení živnosti či žádosti o udělení koncese prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (tzv. Czech POINTu).

Ohlášení živnosti či žádost o udělení koncese se předkládá na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu, který je volně dostupný na internetových stránkách (www.mpo.cz). [32]

Struktura tohoto tiskopisu (pro českou právnickou osobu, tj. právnickou osobu se sídlem na území ČR) je shodná pro všechny druhy živností (ohlašovací i koncesované):

- Právnická osoba – česká
- Statutární orgán, členové statutárního orgánu
- Zrušení živnostenského oprávnění
- Předmět podnikání
- Identifikační číslo
- Datum zahájení provozování živnosti (datum vzniku živnostenského oprávnění)
- Datum ukončení provozování živnosti
- Živnost provozována průmyslovým způsobem? (ano/ne)
- Zaměstnáváte pro provozování živnosti zaměstnance? (ano/ne)
- Provozovny
- Odpovědný zástupce

³ Centrálním registračním místem jsou určené odbory v 227 obcích na území ČR.

- Doporučené údaje ulehčující a urychlující kontakt s podnikatelem
- Údaje živnostenského úřadu

Odpovědný zástupce je (dle § 11 ŽZ) fyzická osoba ustanovená podnikatelem, která odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k podnikateli v pracovněprávním vztahu.

Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti stanovené § 6 a 7 ŽZ.

Všeobecné podmínky provozování živnosti (§ 6 ŽZ):

- dosažení věku 18 let,
- způsobilost k právním úkonům,
- bezúhonnost.

Zvláštními podmínkami provozování živnosti (§ 7 ŽZ) jsou odborná nebo jiná způsobilost.

Odpovědného zástupce je právnická osoba povinna stanovit v případě živností, u nichž se vyžaduje splnění zvláštních podmínek provozování (ohlašovací – řemeslná, vázaná nebo koncesovaná).

Při ohlášení živnosti či podání žádosti o udělení koncese je nutné doložit tyto doklady:

- doklad o tom, že právnická osoba byla založena (originál společenské smlouvy či zakladatelské listiny, nebo její úředně ověřená kopie)
- doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, v nichž má právnická osoba sídlo (výpis z katastru nemovitostí, souhlas vlastníka s umístěním sídla, popř. nájemní smlouva),
- doklad o zaplacení správního poplatku.

V případě provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce ještě navíc:

- výpis z rejstříku trestů odpovědného zástupce; výpis nesmí být starší než 3 měsíce,
- doklad prokazující odbornou způsobilost odpovědného zástupce,
- prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce; podpis na prohlášení musí být úředně ověřen, neučinil-li odpovědný zástupce prohlášení osobně před živnostenským úřadem.

Ohlašovací živnosti

Jsou-li splněny všechny podmínky stanovené ŽZ, provede živnostenský úřad zápis do živnostenského rejstříku do 5 dnů ode dne doručení ohlášení a vydá výpis.

Koncesované živnosti

Jsou-li splněny všechny podmínky stanovené ŽZ, rozhodne živnostenský úřad o žádosti o udělení koncese do 30 dnů ode dne doručení žádosti.

Živnostenský úřad provede zápis do živnostenského rejstříku do 5 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o udělení koncese a vydá výpis.

V obou případech však vzniká s.r.o. živnostenské oprávnění až dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Nově lze využít „Jednotného registračního formuláře pro právnické osoby“ (součástí příloh této bakalářské práce), prostřednictvím kterého lze na obecním živnostenském úřadu učinit kromě ohlášení živnosti či podání žádosti o udělení koncese i podání vůči finančnímu úřadu (příhláška k daňové registraci) a úřadu práce (oznámení vzniku volného pracovního místa nebo jeho obsazení). [32]

2.1.4 Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku

Posledním krokem předcházejícím okamžiku vzniku společnosti s ručením omezeným je podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku místně příslušnému krajskému soudu, tj. krajskému soudu v místě sídla společnosti, a to do 90 dnů od založení společnosti, tj. od okamžiku podepsání společenské smlouvy či zakladatelské listiny (§ 62 odst. 1 ObchZ).

Struktura formuláře „Návrh na zápis nebo zápis změny zapsaných údajů do obchodního rejstříku“ pro společnost s ručením omezeným:

- Rejstříkový soud
- Navrhovatel
- Společnost s ručením omezeným
- Návrh na zápis
 - základní údaje (obchodní firma, adresa sídla, identifikační číslo, právní forma, předmět podnikání, předmět činnosti)
 - statutární orgán (jména a bydliště jednatelů – fyzických a právnických osob),
 - likvidátor (jména a bydliště likvidátorů)
 - prokura (jména a bydliště prokuristů)
 - dozorčí rada (jména a bydliště členů dozorčí rady)
 - společníci (jména a bydliště jednatelů – fyzických a právnických osob, výše jejich vkladů, rozsah splacení, výše jejich obchodních podílů)
 - společný obchodní podíl (výše vkladu, rozsah splacení, výše obchodního podílu, jména a bydliště podílníků – fyzických a právnických osob)
 - uvolněný obchodní podíl (výše vkladu, rozsah splacení, výše obchodního podílu)
 - základní kapitál (jeho výše a rozsah splacení)
 - odštěpný závod nebo jiná organizační složka (označení, identifikační číslo, adresa umístění, předmět podnikání, jméno a bydliště vedoucího)
- Přílohy
- Datum provedení zápisu
- Závěrečná část

Pro úspěšné provedení zápisu s.r.o. do obchodního rejstříku je třeba k podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku přiložit všechny potřebné přílohy:

- společenská smlouva či zakladatelská listina ve formě notářského zápisu (ve dvojím vyhotovení),
- oprávnění k podnikatelské činnosti (ověřené kopie živnostenských oprávnění na všechny předměty podnikání),
- potvrzení správce vkladu o složení vkladů,
- doklad od banky o složení vkladů,
- doklad o právním důvodu užívání sídla společnosti – výpis z katastru nemovitostí, souhlas vlastníka s umístěním sídla, popř. nájemní smlouva,
- čestná prohlášení (souhlas s ustanovením do funkce) a podpisové vzory jednatelů,
- výpisy z rejstříku trestů jednatelů.

Výše uvedený seznam příloh potřebných k návrhu na prvozápis společnosti do obchodního rejstříku však není zcela jistě kompletní. Kompletní seznam příloh odvíjející se od zapisovaných údajů lze spolu s formulářem získat na jakémkoli krajském soudu, nebo na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

Za prvozápis společnosti do obchodního rejstříku je stanoven soudní poplatek 5 000 Kč.

2.2 Vznik společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku. Od tohoto dne nabývá společnost také právní subjektivitu, tzn. může v právních vztazích vystupovat svým jménem.

V mezidobí od založení s.r.o. (sepsání společenské smlouvy či zakladatelské listiny) do vzniku s.r.o. (zápis do obchodního rejstříku) jednají jménem společnosti její zakladatelé.

Aby jednání zakladatelů zavazovala nově vzniklou společnost, musí společnost tato jednání schválit do 3 měsíců od vzniku společnosti. Nestane-li se tak, nezavazují tato jednání společnost, ale jednající zakladatele. [8]

2.2.1 Načasování vzniku společnosti s ručením omezeným

Okamžik načasování vzniku s.r.o. může být velice důležitý, a to jak z daňového, tak účetního pohledu.

Daňový pohled

Obchodní podíl na společnosti nabývají společníci až se vznikem společnosti. Tato skutečnost je důležitá zejména z hlediska příjmu z převodu obchodního podílu, který je podle § 4 odst. 1 písm. r) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“) od daně z příjmu fyzických osob osvobozen, uskutečnil-li se převod po 5 letech od nabytí obchodního podílu.

Účetní pohled

Účetním obdobím s.r.o. je ve většině případů dvanáct po sobě jdoucích měsíců – kalendářní rok. Výjimku však tvoří první účetní období, tedy období od vzniku společnosti do 31.12. roku vzniku. Na toto období se bez ohledu na jeho délku nahlíží také jako na kalendářní rok a je tedy i zdaňovacím obdobím ve smyslu § 17a ZDP, za které se podává daňové přiznání standardním způsobem do konce března, respektive června následujícího roku.

Ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví připouští, v případě vzniku společnosti v období tří měsíců před koncem kalendářního roku, účetní období delší než dvanáct po sobě jdoucích měsíců.

Pokud by s.r.o. vznikla např. 10.10.2008, může si jako účetní období zvolit rok 2008 a rok 2009, nebo rok 2009 prodloužený o část roku 2008 od vzniku společnosti.

Využije-li s.r.o. svého práva zvolit při svém vzniku účetní období delší než dvanáct po sobě jdoucích měsíců⁴, nemusí za období roku vzniku sestavovat účetní závěrku ani přiznání k dani z příjmů právnických osob. To pro ni může být nespornou výhodou zejména v případě, kdy by již za rok vzniku dosáhla vysokého základu daně z příjmů.

⁴ Tuto skutečnost by bylo vhodné oznámit správci daně do konce března, aby tento neočekával podání daňového přiznání za období roku vzniku s.r.o., a předešlo se tak případným pochybnostem.

V opačném případě, kdy s.r.o. podá daňové přiznání již za období roku vzniku, je v tomto možné uplatnit daňové odpisy hmotného a nehmotného majetku za první rok odpisování. [1]

2.2.2 Účtování při vzniku společnosti s ručením omezeným

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ukládá s.r.o. povinnost vést účetnictví ode dne vzniku společnosti, a to tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace s.r.o.

K datu vzniku je s.r.o. povinna:

- otevřít účetní knihy,
- sestavit zahajovací rozvahu.

Účtování při vzniku společnosti závisí zejména na tom, jakým způsobem a v jakém rozsahu byl splacen základní kapitál.

Budeme-li brát v úvahu standardní postup, a sice plné splacení základního kapitálu peněžitým vkladem 200 000 Kč na bankovní účet zřízený k tomuto účelu, bude mít zahajovací rozvaha s.r.o. ke dni vzniku společnosti následující podobu.

Otevření účetnictví

	Částka	MD	D
Bankovní účty	200 000 Kč	221	701
Základní kapitál	200 000 Kč	701	411

Zahajovací rozvaha

AKTIVA		PASIVA	
221 – Bankovní účty	200 000 Kč	411 – Základní kapitál	200 000 Kč
Aktiva celkem	200 000 Kč	Pasiva celkem	200 000 Kč

Zůstatek bankovního účtu se však nebude přesně shodovat s částkou uvedenou v zahajovací rozvaze, ale bude vyšší o připsané úroky a nižší o bankovní poplatky. Tyto skutečnosti lze však zachytit až po otevření účetnictví k datu vzniku společnosti.

připsané úroky.....221/662

bankovní poplatky.....568/221

V opačném případě, kdy není základní kapitál před vznikem společnosti splacen v plné výši, se nesplacená část peněžitého vkladu 60 000 Kč objeví v zahajovací rozvaze.

Otevření účetnictví

	Částka	MD	D
Bankovní účty	135 000 Kč	221	701
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	65 000 Kč	353	701
Základní kapitál	200 000 Kč	701	411

Zahajovací rozvaha

AKTIVA		PASIVA	
221 – Bankovní účty	135 000 Kč	411 – Základní kapitál	200 000 Kč
353 – Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	65 000 Kč		
Aktiva celkem	200 000 Kč	Pasiva celkem	200 000 Kč

Uhradí-li zakladatelé z vlastních prostředků určité výdaje již před vznikem společnosti, přechází tyto dnem vzniku na společnost, která je povinna tuto částku zakladatelům zpětně uhradit.

Otevření účetnictví

	Částka	MD	D
Zřizovací výdaje	65 000 Kč	011	701
Bankovní účty	200 000 Kč	221	701
Ostatní závazky ke společníkům	65 000 Kč	701	365
Základní kapitál	200 000 Kč	701	411

Zahajovací rozvaha

AKTIVA		PASIVA	
011 – Zřizovací výdaje	65 000 Kč	365 – Ostatní závazky ke společníkům	65 000 Kč
221 – Bankovní účty	200 000 Kč	411 – Základní kapitál	200 000 Kč
Aktiva celkem	265 000 Kč	Pasiva celkem	265 000 Kč

Po otevření účetnictví budou zřizovací výdaje prostřednictvím účetních odpisů (551/071) postupně odpisovány do nákladů jednotlivých účetních období, a to nejvýše po dobu 5 let. Daňově se zřizovací výdaje nad 60 000 Kč odpisují rovnoměrně bez přerušení přesně 60 měsíců. [1]

Zřizovacími výdaji jsou (dle § 6 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 500/2002 Sb.) výdaje vynaložené na založení účetní jednotky do okamžiku jejího vzniku, zejména soudní a správní poplatky, výdaje na pracovní cesty, odměny za zprostředkování a poradenské služby a nájemné.

2.3 Registrační povinnosti

Vznikem společnosti s ručením omezeným povinnosti jejích zakladatelů zdaleka nekončí, ba právě naopak. Nově vzniklou společnost je třeba registrovat hned na několika místech v zákony daných lhůtách. V opačném případě by se tato společnost mohla dostat do sporu se státním aparátem.

2.3.1 Povinnosti vůči finančnímu úřadu

Po vzniku společnosti má společnost povinnost (dle § 33 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků) podat přihlášku k registraci u místně příslušného správce daně, tj. u finančního úřadu v místě sídla společnosti, a to do:

- třiceti dnů od obdržení povolení nebo získání oprávnění k podnikatelské činnosti, nebo od počátku provozování jiné samostatné výdělečné činnosti, je-li v pozici poplatníka,
- patnácti dnů od vzniku povinnosti srážet daň nebo zálohy na ni, nebo daň vybírat, je-li v pozici plátce daně.

Registrace se týká těchto daní:

- daň z příjmů právnických osob,
- daň z přidané hodnoty,
- daň z nemovitostí – v případě vlastnictví nemovitosti,
- daň silniční – v případě využívání motorových vozidel,
- daň z příjmů jako plátci – v případě zaměstnávání zaměstnanců (daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně, zajišťující daň z příjmů).

Výše zmíněnou povinnost lze splnit prostřednictvím příslušného formuláře určeného pro právnické osoby „Přihláška k registraci“, který je k dostání na jakémkoli finančním úřadu. Tento formulář je určen k registraci ke všem daním s výjimkou daně z přidané hodnoty, daně spotřební a daně z nemovitostí.

Přihlášku spolu s potřebnými doklady (kopie výpisu z obchodního rejstříku, kopie rozhodnutí rejstříkového soudu o zápisu společnosti do obchodního rejstříku, kopie smlouvy s bankou o zřízení a vedení bankovního účtu, kopie všech živnostenských oprávnění) lze finančnímu úřadu doručit jak osobně, tak korespondenčně.

V případě osobní návštěvy vydá většina pracovišť finančních úřadů potřebné „Osvědčení o registraci“ na počkání. V případě korespondence už tomu tak není. Navíc je nutné potřebné doklady doložit v ověřené verzi. V tomto případě ale poměrně často dochází ke vzniku formálních chyb, proto se jako vhodnější jeví právě osobní podání.

Po splnění veškerých náležitostí přidělí správce daně zaregistrované společnosti, zastoupené jednatelem nebo osobou s plnou mocí, daňové identifikační číslo (CZ + identifikační číslo) a vydá osvědčení o registraci, které je nutné uschovat z důvodu pozdějšího předložení při jakékoli změně v registraci (povinnost do 15 dnů nahlásit), nebo při registraci k dalším druhům daní.

Sankce

Za nesplnění registrační povinnosti vůči finančnímu úřadu je tento oprávněn vyměřit společnosti pokutu v celkové výši až 2 000 000 Kč. [30]

2.3.2 Povinnosti vůči živnostenskému úřadu

Společnost je dále povinna (dle § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání) oznámit předem živnostenskému úřadu zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně. Tato skutečnost se netýká provozovny (provozoven), ve které bylo provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění a dále automatů a mobilních provozoven. [28]

2.3.3 Povinnosti vůči správě sociálního zabezpečení

Bude-li mít nově vzniklá společnost zaměstnance, je povinna (dle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) přihlásit tyto k sociálnímu pojištění u místně příslušné správy sociálního zabezpečení, a to do 8 dnů ode dne nástupu do zaměstnání.

Registrace se provede prostřednictvím příslušného formuláře podepsaného zaměstnavatelem i zaměstnancem.

I v tomto případě je nutné k přihlášce připojit potřebné doklady, a to:

- kopii zápočtového listu od předchozího zaměstnavatele (povinnost registrace trvá i v případě, kdy tento zápočtový list od předchozího zaměstnavatele není prozatím k dispozici),
- kopii pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti (z důvodu kontroly náplně práce zaměstnance dle pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti s živnostenskými oprávněními zaměstnavatele).

Povinnost přihlásit se k místně příslušné správě sociálního zabezpečení se však nevztahuje pouze na zaměstnance společnosti, ale i na společnost samotnou.

Dle správy sociálního zabezpečení lze všechny podnikatele – zaměstnavatele, tedy i společnosti s ručením omezeným, rozdělit na:

- malé organizace – zaměstnávající od 1 do 25 zaměstnanců včetně,
- organizace – zaměstnávající víc než 25 zaměstnanců.

Povinností malé organizace je pouze přesně a včas informovat místně příslušnou správu sociálního zabezpečení o všech změnách a odvádět sociální pojištění za sebe a své zaměstnance.

Oproti tomu je organizace navíc povinna vést veškerou evidenci potřebnou k vyplácení nemocenských dávek a tyto následně sama zpracovávat a vyplácet (za malou organizaci zajišťuje vše místně příslušná správa sociálního zabezpečení).

Povinnost registrace vzniká společnosti uzavřením pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti s prvním zaměstnancem, a to do 8 dnů od přijetí zaměstnance do pracovního poměru.

Příslušný formulář, který je k dostání na jakékoli správě sociálního zabezpečení, spolu s úředně ověřeným výpisem z obchodního rejstříku, je potřeba doručit místně příslušné správě sociálního zabezpečení. [30]

2.3.4 Povinnosti vůči zdravotním pojišťovnám

Společnost v pozici zaměstnavatele je dále povinna (dle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění) nejpozději do 8 dnů od nástupu zaměstnance do zaměstnání přihlásit jej u jím zvolené zdravotní pojišťovny. [28]

2.3.5 Povinnosti vůči úřadu práce

Společnost jako zaměstnavatel je povinna (dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti) do 10 kalendářních dnů ode dne následujícího po vytvoření, uvolnění nebo obsazení pracovního místa oznámit tuto skutečnost příslušnému úřadu práce. [28]

2.3.6 Další registrační povinnosti

Další možnou povinností nově vzniklé společnosti je sjednání zákonného pojištění pro případ své odpovědnosti (jako zaměstnavatele) za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. [28]

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Jak vyplynulo z předchozí kapitoly, je založení společnosti s ručením omezeným poměrně komplikovaná a časově náročná záležitost, která vyžaduje „plné nasazení“ zakladatelů.

V rámci této kapitoly bude proto představena varianta, která umožňuje zahájení podnikatelské činnosti s.r.o. během jediného dne. Tato zcela jistě nejrychlejší forma založení s.r.o. ušetří zakladatelům nejen čas, ale ve výsledku i peníze.

Závěr kapitoly je věnován návrhu nového obchodního zákoníku, který slibuje především přehlednější legislativu. Ta by ve svém důsledku mohla rovněž napomoci jednoduššímu a rychlejšímu průběhu založení obchodních společností.

3.1.1 Založení společnosti s ručením omezeným „na klíč“

Novinkou v oblasti obchodních společností jsou tzv. ready-made společnosti. Ready-made společnosti jsou společnosti již založené a zapsané v obchodním rejstříku, které ale doposud nevyvíjely podnikatelskou činnost. Tyto společnosti mají plně splacený základní kapitál a nulové závazky i pohledávky.

V rámci prodeje ready-made společností je obvykle zajišťováno:

- přípravu veškeré dokumentace potřebné k převodu společnosti,
- uspořádání a organizace valné hromady za účelem realizace změn v převáděné společnosti,
- zastupování klienta při jednání s úřady státní správy,
- ohlášení živností a vyzvednutí živnostenských oprávnění,
- zpracování a podání návrhu na zápis změn ve společnosti do obchodního rejstříku,
- registrace společnosti k daním. [36]

V České republice existuje v současné době přibližně 50 firem, které se prodejem ready-made společností zabývají. Těmi nejznámějšími a zároveň i nejúspěšnějšími jsou např. Společnosti Online s.r.o., Easy Support s.r.o. a Společnosti s.r.o.

Nabídky těchto firem se však od sebe navzájem liší, co nabízí jedna firma, nemusí nutně nabízet firma druhá a naopak. Proto by její výběr neměl být rozhodně podceněn.

V závislosti na tom, jaké služby nabízí ta která firma, se odvíjí i ceny ready-made společností. Obecně lze však říci, že se průměrně pohybují okolo 50 000 Kč za s.r.o. a 100 000 Kč za a.s.

I přes takto vysokou částku se však nejedná ani v jednom případě o částku konečnou. Ve většině případů totiž cena za ready-made společnost s.r.o. zahrnuje pouze převod obchodního podílu, poplatky spojené se založením a vznikem společnosti (odměna notáři za sepsání společenské smlouvy, soudní poplatek za prvozápis společnosti do obchodního rejstříku...) a další „drobné“ služby (pořízení výpisu z rejstříku trestů a katastru nemovitostí a ověření listin a podpisů).

Z tohoto důvodu je nutné do celkové částky započítat navíc poplatky za ohlášení živností nebo podání návrhů o udělení koncesí, odměnu notáři za změnu společenské smlouvy, která je nezbytná při změně názvu společnosti, přemístění sídla společnosti nebo rozšíření předmětu podnikání, a soudní poplatek za zápis provedených změn do obchodního rejstříku.

Proto bych osobně volila při zakládání s.r.o. raději nabídku asistence, kterou má rovněž většina firem ve svojí nabídce, a jejíž cena je v porovnání s převodem ready-made společnosti zřetelně nižší. Průměrně se pohybuje okolo 10 000 Kč.

Tato cena v sobě zahrnuje poradenské služby a přípravu veškeré dokumentace potřebné k založení společnosti.

3.1.2 Návrh nového obchodního zákoníku

V loňském roce proběhla médii zpráva informující veřejnost o návrhu nového obchodního zákoníku, který by měl od začátku roku 2012 zcela nahradit zastaralý obchodní zákoník z roku 1991.

Vedle dalších radikálních změn týkajících se zejména oblasti obchodních společností a družstev počítá tento návrh ministerstva spravedlnosti také s možností založit společnost s ručením omezeným se základním kapitálem ve výši jedné koruny.

Jaké by měla tato změna důsledky?

Osobně si myslím, že snížení základního kapitálu s.r.o. na pouhou jednu korunu by nemělo příliš pozitivní důsledky. Za těchto podmínek by totiž mohl začít podnikat kdokoli a v případě neúspěchu by to pro něj nemělo žádné vážnější následky.

Symbolická výše základního kapitálu s.r.o. by mohla např. přimět řadu živnostníků založit si s.r.o., čímž by jim odpadla dosavadní povinnost ručit celým svým majetkem. Otázkou ale je, jak by se na takové s.r.o. dívali jejich obchodní partneři – věřitelé.

Ochrana věřitelů, ke které má základní kapitál především sloužit, by však neměla být touto změnou dotčena. Autoři návrhu slibují větší odpovědnost jednatele za škodu a propojení případné škody s insolvenčním právem.

České právní předpisy by se tak měly více přiblížit západoevropským státům, např. v Německu stačí k založení GmbH (německá obdoba české s.r.o.) pouhé jedno euro, ve Velké Británii není základní kapitál stanoven vůbec. [27, 34]

Aktuálně

Dne 27.4.2009 byl návrh zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) schválen vládou, do sněmovny však půjde až po předčasných volbách.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala problematikou založení a vzniku obchodních společností, a to nejen z právního, ale i daňového a účetního hlediska.

Pro uvedení do této problematiky bylo třeba v začátku definovat několik základních pojmů z oblasti obchodního práva, především základní kapitál, vklad společníka, podíl apod. Klíčový pojem – obchodní společnost byl rozebrán podrobněji, včetně výhod a nevýhod jednotlivých právních forem a jejich vzájemného srovnání.

Samotná problematika založení a vzniku obchodních společností byla nejdříve řešena pouze na obecné úrovni, později však byla konkrétně zaměřena na nejčastější právní formu – společnost s ručením omezeným.

Aby si mohl potenciální podnikatel udělat ucelenou představu o jednotlivých možnostech, jak lze začít podnikat, byla v rámci první kapitoly představena nejen problematika obchodních společností, ale také problematika koupi stávajícího podniku, franchisingu, živnostenského podnikání a sdružení fyzických osob, a to včetně jejich výhod a nevýhod.

Druhá kapitola byla již věnována hlavní problematice této bakalářské práce, a sice právním aspektům založení a vzniku obchodních společností. Kromě detailního popisu veškerých kroků a činností spojených se založením a vznikem společnosti s ručením omezeným byla zmíněna i oblast účetnictví a daní. Zcela na závěr této kapitoly byl uveden výčet registračních povinností nově vzniklé s.r.o.

V poslední kapitole jsem se vyjádřila k novince v oblasti obchodních společností, k tzv. ready-made společnostem, kterou v současné době využívá stále více podnikatelů a k návrhu nového obchodního zákoníku, který slibuje především jednodušší vstup do podnikání.

Mám za to, že mnou stanovený cíl práce byl splněn, že se podařilo srozumitelně a co nejjednodušeji poskytnout dostatek informací o založení a vzniku společnosti s ručením omezeným těm subjektům, kteří se pro tuto právní formu obchodní společnosti rozhodli.

Věřím, že by tato bakalářská práce mohla pomoci zakladatelům s.r.o. v jejich úspěšném začátku podnikání.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. 8. aktualiz. vyd. 2008. ISBN 978-80-7263-452-1.
- [2] DĚDIČ, Jan. *Právo obchodních společností*. 1998. ISBN 80-7175-064-6.
- [3] DĚDIČ, Jan a KUNEŠOVÁ-SKÁLOVÁ, Jana. *Společnost s ručením omezeným: z právního a účetního pohledu*. 1999. ISBN 80-7273-000-2.
- [4] DVOŘÁK, Tomáš. *Společnost s ručením omezeným*. 3. přeprac. vyd. 2008. ISBN 978-80-7357-344-7.
- [5] ELIÁŠ, Karel a kol. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. 2005. ISBN 80-7179-391-4.
- [6] KORÁB, Vojtěch a MIHALISKO, Marek. *Založení a řízení společnosti: společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost*. 2005. ISBN 80-251-0592-X.
- [7] KORÁB, Vojtěch, MIHALISKO, Marek a VAŠKOVIČOVÁ, Jana. *Založení a řízení podniků: studijní text pro obor Podnikové finance a obchod*. 2. dopl. vyd. 2008. ISBN 978-80-214-3792-0.
- [8] MUSILOVÁ, Helena. *Občanské, obchodní a pracovní právo*. 2005. ISBN 80-214-3095-8.
- [9] PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 2. aktualiz. vyd. 2008. ISBN 978-80-7357-367-6.
- [10] ŠEVČÍK, Daniel. *Společnost s ručením omezeným: Vzory podání a listin. Právní úprava po novele*. 2001. ISBN 80-7175-099-9.

Zákony a vyhlášky

- [11] Vyhláška č. 500/2002 Sb., *kteou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví*.
- [12] Vyhláška č. 196/2001 Sb., *o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví*.
- [13] Zákon č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.
- [14] Zákon č. 513/1991 Sb., *obchodní zákoník*.

- [15] Zákon č. 586/1992 Sb., *o daních z příjmů*.
- [16] Zákon č. 582/1991 Sb., *o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*.
- [17] Zákon č. 337/1992 Sb., *o správě daní a poplatků*.
- [18] Zákon č. 634/2004 Sb., *o správních poplatcích*.
- [19] Zákon č. 563/1991 Sb., *o účetnictví*.
- [20] Zákon č. 48/1997 Sb., *o veřejném zdravotním pojištění*.
- [21] Zákon č. 435/2004 Sb., *o zaměstnanosti*.
- [22] Zákon č. 455/1991 Sb., *o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)*.

Internetové portály

- [23] Business.center.cz. Dostupný z WWW: < <http://business.center.cz/> >
- [24] BusinessInfo.cz. Dostupný z WWW: < <http://www.businessinfo.cz/> >
- [25] Český statistický úřad. Dostupný z WWW: < <http://www.czso.cz/> >
- [26] Finance.cz. Dostupný z WWW: < <http://www.finance.cz/> >
- [27] iDNES.cz. Dostupný z WWW: < <http://www.idnes.cz/> >
< http://ekonomika.idnes.cz/na-zalozeni-vlastni-firmy-s-r-o-bude-stacit-tisicovka-p0k-/ekonomika.asp?c=A080703_213041_ekonomika_mia/ >
- [28] iPodnikatel.cz. Dostupný z WWW: < <http://www.ipodnikatel.cz/> >
< <http://www.ipodnikatel.cz/registracni-povinnosti.html/> >
- [29] Justice.cz. Dostupný z WWW: < <http://www.justice.cz/> >
- [30] Měšec.cz. Dostupný z WWW: < <http://www.mesec.cz/> >
< <http://www.mesec.cz/clanky/registrace-noveho-s-r-o-k-platbe-dani-a-davek/> >
- [31] Ministerstvo financí. Dostupný z WWW: < <http://www.mfcr.cz/> >
- [32] Ministerstvo práce a obchodu. Dostupný z WWW: < <http://www.mpo.cz/> >
< <http://www.mpo.cz/dokument46352.html/> >
- [33] Ministerstvo vnitra. Dostupný z WWW: < <http://www.mvcr.cz/> >
- [34] Novinky.cz. Dostupný z WWW: < <http://novinky.cz/> >
< <http://www.novinky.cz/ekonomika/145875-na-zalozeni-s-r-o-bude-stacit-jedna-koruna.html/> >
- [35] Sagit. Dostupný z WWW: < <http://www.sagit.cz/> >
- [36] Spolecnostionline.cz. Dostupný z WWW: < <http://www.spolecnostionline.cz/> >
< <http://www.spolecnostionline.cz/cz/ceske-ready-made-spolecnosti/> >

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

a.s.	akciová společnost
ČR	Česká republika
ObčZ	občanský zákoník
ObchZ	obchodní zákoník
OR	obchodní rejstřík
k.s.	komanditní společnost
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
ZDP	zákon o dani z příjmů
ŽZ	živnostenský zákon

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obrázky

Obrázek č. 1 – Možné způsoby vzniku nového podniku.....	11
Obrázek č. 2 – Rozdělení živností dle ŽZ	13
Obrázek č. 3 – Rozdělení obchodních společností	19
Obrázek č. 4 – Jednotlivé kroky založení s.r.o.	26
Obrázek č. 5 – Jednotlivé kroky získání živnostenských oprávnění	33

Tabulky

Tabulka č. 1 – Základní charakteristiky jednotlivých obchodních společností.....	20
Tabulka č. 2 – Odměna notáře za sepsání společenské smlouvy	29
Tabulka č. 3 – Správní poplatky za získání živnostenského oprávnění.....	34

Grafy

Graf č. 1 – Zastoupení jednotlivých právních forem obchodních společností	24
---	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Vzor společenské smlouvy s.r.o.

Příloha č. 2: Prohlášení správce vkladu o splacení vkladu základního kapitálu

Příloha č. 3: Žádost o výpis z rejstříku trestů

Příloha č. 4: Jednotný registrační formulář (právnícká osoba)

Příloha č. 1: Vzor společenské smlouvy s.r.o.

**Společenská smlouva o založení společnosti
s ručením omezeným**

dle zákona č. 513/91 Sb. pro společné provozování podnikatelské činnosti pod obchodním jménem

Níže uvedeného dne, měsíce a roku se zakladatelé :

....., bytem nar.

a

....., bytem nar.

dohodli o

založení společnosti s ručením omezeným.

Článek I.

Obchodní název, sídlo

1. Obchodní název společnosti:, s.r.o.
2. Sídlo společnosti:

Článek II.

Předmět podnikatelské činnosti

Předmětem podnikání společnosti je :

Článek III.

Základní jmění, obchodní podíly

1. Hodnota základního jmění společnosti je,- Kč (slovy korun českých).

2. Vklady společníků :

Jméno a příjmení,-Kč
Jméno a příjmení,-Kč

3. Zakladatelé se zavazují splatit před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku% svých vkladů, a to u peněžního ústavu v na vinkulovaný účet zřízený za tímto účelem.
4. Zbývající vklady se zavazují splatit do let od zápisu společnosti do obchodního rejstříku.
5. Vklady společníků se stávají majetkem společnosti dnem zápisu společnosti do obchodního rejstříku.
6. Správou vkladů je pověřen
7. Každý společník může mít na společnosti pouze jeden obchodní podíl. Převezme-li společník obchodní podíl jiného společníka nebo vnese-li společník další vklad, zvýší se tím dosavadní obchodní podíl o hodnotu převzatého obchodního podílu nebo vneseného vkladu.

Článek IV.

Jednání a podepisování za společnost

1. Jménem společnosti je oprávněn jednat a podepisovat samostatně jednatel, nebo jím pověřené osoby.
2. Podepisováním za společnost se děje tak, že jednatel připojí svůj podpis k vytištěnému nebo napsanému obchodnímu názvu společnosti.

Článek V.

Orgány společnosti

1. Valná hromada
 - a) Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada, která je tvořena všemi společníky společnosti.
 - b) Valná hromada jmenuje jednoho nebo více jednatelů, přičemž jim upraví způsob jednání a jejich pravomoci. Prvním jednatel je, bytem....., narozen.....
 - c) Valná hromada zasedá podle potřeb, minimálně však 1x ročně.

- d) Do působnosti valné hromady přísluší vše podle ustanovení obchodního zákoníku.
- e) Valná hromada si může vyhradit právo rozhodovat o otázkách, které jinak náleží do pravomoci jiných orgánů společnosti.
- f) Každý společník má jeden hlas za každé ...% svého obchodního podílu.
- g) Valnou hromadu svolává písemnou pozvánkou s uvedením pořadu jednání jednatel a to tak, aby pozvánka byla doručena alespoň 15 dnů předem.
- h) Usnesení valné hromady může být ve výjimečných případech nahrazeno písemným prohlášením všech společníků, že se zamýšleným rozhodnutím souhlasí. Takovéto rozhodnutí musí být pojata do zápisu na nejbližší valné hromadě. Tento režim se nevztahuje pro rozhodnutí valné hromady, pro které je zapotřebí souhlasu alespoň dvouřetinové většiny všech hlasů společníků.
- i) Valná hromada může rozhodnout o vytvoření dalších orgánů.

2. Jednatel zejména :

- a) rozhoduje o konkrétních záměrech společnosti, navrhuje koncepci rozvoje a zásady hospodaření společnosti, včetně tvorby a využití fondů společnosti
- b) zabezpečuje vypracování roční účetní závěrky a navrhuje rozdělení zisku nebo ztráty
- c) zajišťuje řádné vedení účetnictví a obchodních knih, svolávání řádných a mimořádných zasedání valné hromady. Mimořádnou schůzi valné hromady jsou povinni svolat, jestliže zjistí, že společnost ztratila jednu třetinu základního jmění, je-li společnost platebně neschopna po dobu delší než tři měsíce nebo požádají-li o to písemně společníci, jejichž obchodní podíl tvoří nejméně 10% základního jmění společnosti.
- d) Jednatele jmenuje valná hromada a stanovuje jeho/jejich vzájemné působení a dělbu pravomoci a odpovědnosti.
- e) Jednatel je řídicí a statutární orgán společnosti, jenž zajišťuje provádění podnikatelské činnosti, organizuje práci společnosti a vykonává zaměstnavatelská práva.
- f) Jednatel zabezpečuje a kontroluje plnění usnesení valné hromady, pravidelně jí podává zprávy o činnosti společnosti a odpovídá za tuto činnost. Jednatel je oprávněn rozhodovat o všech věcech, které touto smlouvou nebo obecně závazným předpisem nejsou vyhrazeny jiným orgánům.

Článek VI.

Fondy společnosti, účetnictví, výkazy

1. Společnost vytvoří rezervní fond z prvního čistého zisku společnosti. Výše rezervního fondu při jeho vytvoření činí ...% jejího čistého zisku. Rezervní fond se doplňuje přidělem ze zisku ve výši 5% čistého zisku, a to až do doby, kdy rezervní fond dosáhne 10% základního jmění.
2. Účetní závěrka se provádí jednou ročně k příslušného roku s tím, že bude předložena valné hromadě do následujícího roku. Roční závěrka schválená valnou hromadou je podkladem pro její rozhodnutí o použití čistého zisku společnosti.
3. Obchodní rok společnosti je totožný s rokem kalendářním.

Článek VII.

Závěrečná ustanovení

1. Do doby zápisu společnosti do obchodního rejstříku ručí zakládající společníci za závazky převzaté jménem společnosti společně a nerozdílně.
2. Tato smlouva se vyhotovuje v 4 vyhotoveních.

V dne

.....

.....

Příloha č. 2: Prohlášení správce vkladu o splacení vkladu základního kapitálu

**Prohlášení správce vkladu
o splacení vkladu základního kapitálu**

Správce základního kapitálu firmy:

Prohlašuji, že základní kapitál, byl splacen jejími zakladateli v plné výši dle společenské smlouvy.

Společník	Podíl	Splacený podíl	Splaceno
..... den narození,- Kč,- Kč%
..... den narození,- Kč,- Kč%
CELKEM:			%

Základní kapitál společnosti byl složen v peněžité formě a byl uložen u bankovního ústavu Jako prokazatelný důkaz o této skutečnosti přikládám potvrzení banky o složení této peněžité částky.

Příloha: potvrzení bankovního ústavu o složení peněžité částky

Datum a místo:

Podpis:

Příloha č. 3: Žádost o výpis z rejstříku trestů

Žadosti zaslejte na adresu: Rejstřík trestů, Soudní 1, 140 66 Praha 4

ŽÁDOST O VÝPIS Z REJSTŘÍKU TRESTŮ

Místo pro
kolkovou
známku

50 Kč

UPOZORNĚNÍ
Adresu žadatele, na kterou se má výpis
zaslat, uvádějte ve tvaru:

jméno, příjmení
název ulice, číslo domu
PSC název města nebo obce

➔

Adresa žadatele

Jméno a původní (rodné) příjmení		Nynější příjmení	Rodné číslo	
Den, měsíc, rok narození	Místo narození	Okres		Pohlaví * Muž Žena
Státní občanství				
Jméno a příjmení otce		Jméno a příjmení matky		Rodné příjmení matky
Trvalý pobyt žadatele			Podpis žadatele	

Razítko orgánu, který ověřil správnost
údajů a totožnost žadatele

Ověřeno podle
Účel žádosti **
Spisová značka - č.j. **
Datum a podpis zodpovědného pracovníka

ZÁZNAM REJSTŘÍKU TRESTŮ

* Nehodící se škrtněte ** Poučení níže Tisk: MZV ČR

Poučení (§11, §12 zákona č.269 / 1994 Sb., o Rejstříku trestů)

1. Na písemnou žádost osoby, jejíž totožnost byla ověřena, se vydá výpis z evidence Rejstříku (dále jen výpis) týkající se této osoby. Za vydání výpisu se platí poplatek podle zákona o správních poplatcích kolkovou známkou. Správnost údajů uvedených v této žádosti a totožnost žadatele bezplatně ověřují okresní státní zastupitelství, obecní úřad, městský úřad, úřad města, v hl. m. Praze obvodní úřad nebo místní úřad, v územně členěných statutárních městech úřad městského obvodu nebo úřad městské části, který vede matriku. Ověření se provede podle občanského průkazu, rodného listu nebo jiného dokladu. Tyto orgány po ověření správnosti údajů žádost žadateli nevracejí, ale zasílají ji Rejstříku trestů.
2. Výpis se dále vydává na žádost soudu pro potřeby jiného než trestního řízení a orgánu veřejné správy pro potřeby řízení a přestupku. Pro jiné účely lze výpis vydat, stanoví-li tak zvláštní zákon. Orgán, který žádá o výpis, uvede účel žádosti a spisovou značku.

Příloha č. 4: Jednotný registrační formulář (právnícká osoba)

		JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ PRÁVNICKÁ OSOBA		<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; padding: 5px;"> podací razítko </div>	
ČÁST A - PODNIKATEL					
01 Podnikatel					
a) Obchodní firma / název právnické osoby ¹⁾					
b) právní forma			c) identifikační číslo		
02 Sídlo					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
03 Předmět podnikání (u živností volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu) - ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašuji resp. žádám o koncesi pro předmět podnikání					
a) Pořadové číslo 1.					
b) datum vzniku živnostenského oprávnění		c) datum zahájení provozování živnosti			
d) datum ukončení provozování živnosti ¹⁾					
04 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu					
a) titul	b) jméno	c) příjmení		d) titul	
e) státní občanství		f) datum narození	g) rodné číslo		
05 Bydliště / pobyt ²⁾člena statutárního orgánu na území ČR					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
06 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu					
a) titul	b) jméno	c) příjmení		d) titul	
e) státní občanství		f) datum narození	g) rodné číslo		
07 Bydliště / pobyt ²⁾člena statutárního orgánu na území ČR					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
08 Odpovědný zástupce					
a) titul	b) jméno	c) příjmení		d) titul	
e) státní občanství		f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo	
i) místo narození		j) okres	k) stát	l) pohlaví ²⁾ žena / muž ³⁾	
09 Bydliště odpovědného zástupce					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
10 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce		f) část obce	g) okres		
¹⁾ vyplní se, pokud PO zamýšlí provozovat živnost na dobu určitou MPO PO – vzor č. 03 (072008)					
²⁾ vyplní se u cizího státního příslušníka, který nemá přiděleno rodné číslo					
³⁾ nehodící se škrtněte					

